

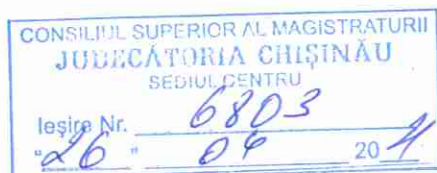
REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
(sediul Centru)

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
(office Centre)

mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 162
Republica Moldova
MD-2004, tel. (+373 22) 27 27 40,
tel./fax (+373 22) 27 27 40, e-mail: jcc@justice.md

Chisinau city, Ștefan cel Mare și Sfint, 162 avenue
Republic of Moldova
MD-2004, tel. (+373 22) 27 27 40,
tel./fax (+373 22) 27 27 40, e-mail: jcc@justice.md

Curtea Constituțională
mun. Chișinău
str. Al. Lăpușneanu, nr. 28

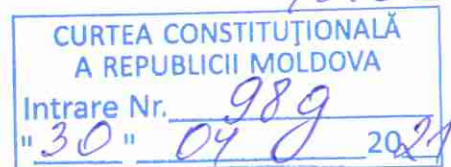
În cadrul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) se examinează cererea de chemare în judecată înaintată de către Patic Eduard împotriva Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al RM, intervenienți accesorii Centrul pentru achiziții publice și centralizate în sănătate și Antoci Ivan cu privire la anularea ordinului nr.23-P§1 cu privire la aplicarea sancțiunii din 12 februarie 2020, anularea ordinului nr.23-P§4 cu privire la efectuarea anchetei de serviciu din 12 februarie 2020, anularea ordinului nr.58§1 cu privire la prelungirea anchetei de serviciu din 13 aprilie 2020.

Rin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20 aprilie 2021, s-a admis cererea reprezentantului reclamantului – avocatul Baltag Verginia cu privire la sesizarea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate.

În astfel de circumstanțe, Vă expediem copia încheierii nr. 2-5817/20 din 20 aprilie 2021, copia cererii de chemare în judecată, copia cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate pentru a fi examinată conform competenței.

Judecător al
Judecătoriei Chișinău (sediul Centru)

Alexei Maria

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate**Baltag Veginia**

Funcția: avocat

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun

La data de 07 august 2019 între reclamantul Eduard Patric și Ministerul sănătății, muncii și protecției sociale, în persoana dnei Ala Nemerenco a fost semnat Contractul individual de muncă nr. 18, potrivit căruia reclamantul a fost angajat în funcția de director al Centrului pentru achiziții publice centralizate în sănătate pe un termen de 5 ani, până la data de 07 august 2024.

La 12 februarie 2020, Ministrul sănătății, muncii și protecției sociale, dna Viorica Dumbrăveanu a emis ordinul nr.23-PȘ1 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare domnului Eduard Patric.

Prin ordinul menționat s-a aplicat sancțiune disciplinară sub formă de mustrare aspră, dlui Eduard Patric, director al Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, în temeiul art. 206 alin. (1) lit. c) Codul muncii. Potrivit conținutului acestuia, sancțiunea disciplinară a fost aplicată în urma analizei situației raportate de către unele instituții medico-sanitare, dar și de către pacienți, prin care s-a constatat o comunicare defectuoasă între instituțiile medicale și Centrul pentru Achiziții Publice în Sănătate care de fapt a și generat interpretarea incorectă a situației create, astfel dl. Eduard Patric în calitate de director al acestei instituții defectuos și-a realizat atribuțiile de serviciu.

Temeiurile de drept pentru sancționare indicate în ordin sunt prevederile art. 206 alin. (1) lit. c) Codul muncii și pct. 11, 14 din Regulamentul de organizare și funcționare al Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, aprobat prin HG nr. 1128/2016.

La aceeași dată, 12 februarie 2020, Ministrul sănătății, muncii și protecției sociale, dna. Viorica Dumbrăveanu a emis ordinul nr. 23-PȘ4 cu privire la efectuarea anchetei de serviciu asupra activității Directorului Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate.

Prin actul indicat s-a dispus instituirea grupului de lucru cu scopul efectuării examinării activității Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, activității economico - financiare și activității de organizare și efectuare a procedurilor de achiziții de medicamente, altor produse de uz medical, dispozitive medicale, transport specializat medical, alto produse de uz medical, servicii de mentenanță a dispozitivelor medicale și a sistemelor informaționale incluse în Registrul medical, servicii de tratare și eliminare a deșeurilor medicale, efectuării unei anchete de serviciu privind activitatea conducătorului instituției respective examinarea circumstanțelor apărute privind conlucrarea ineficientă a Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate cu instituțiile medico-sanitare, autoritățile instituțiile bugetare care prestează servicii medicale și

sociale și tergiversarea procedurilor de achiziții publice centralizate. Totodată a fost suspendat începând cu 13 februarie 2020 și până la data de 12 martie 2020 din inițiativa angajatorului, în mod unilateral Contractul individual de muncă nr. 18 din 07 august 2019 dintre Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și dl. Eduard Patie pe durata anchetei de serviciu, precum și a fost solicitat salariatului Eduard Patie explicații scrise privind toate aspectele activității Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate.

În expunerea dezacordului său Eduard Patie s-a adresat instanței de judecată cu cerere de chemare în judecată prin care a contestat Ordinul de sancționare nr.23-P§1 prin care acestuia i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară și ordinul nr. 23-P§4 cu privire la efectuarea anchetei de serviciu în privința dlui Eduard Patie și suspendarea contractului individual de muncă pentru perioada anchetei de serviciu, ambele emise la data de 12 februarie 2020. Cauza se află spre examinare pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în procedura judecătorului Maria Alexei. Competența Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost stabilită prin Încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2021.

La data de 13 martie 2020, Ministrul sănătății, muncii și protecției sociale dna Viorica Dumbrăveanu a emis ordinul nr.43-P§1 cu privire la prelungirea anchetei de serviciu asupra activității Directorului Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate.

Ulterior la 13 aprilie 2020 s-a emis ordinul nr.58§1 cu privire la prelungirea anchetei de serviciu asupra activității Directorului Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate.

Ambele ordine cu privire la prelungirea anchetei de serviciu și suspendarea din funcție au fost contestate de către Eduard Patie. Cauza de examinare a contestației depuse împotriva Ordinului nr. 58§1 din 13 aprilie 2020 a fost conexată cu cauza aflată în procedura Judecătorului Maria Alexei, cu nr. unic de evidență 2-5817/20.

La data de 15 mai 2020 a fost întocmită Nota informativă privind controlul complex al activității Centrului de Achiziții Publice Centralizate în Sănătate pentru perioada 12 februarie 2020-13 mai 2020. Potrivit comisiei de anchetă se recomandă: includerea în comisia de disciplină aprobată prin ordinul CAPSC nr. 03/3P din 17 ianuarie 2020 a reprezentantului colectivului de muncă; se recomandă de revizuit actele de activitate al Centrului de Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, referitor la structura instituției, normele de personal și funcțiile stipulate pentru activitatea CAPCS; solicitarea de la dl Eduard Patie, director al Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, prezentarea unor explicații în formă scrisă asupra încălcărilor comise și constatate de către grupul de lucru instituit prin Ordinul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nr. 23-P § 4 din 12 februarie 2020, prin Notă informativă.

Prin Ordinul nr. 88-p§1 din 15 iunie 2020, având în vedere constatările anchetei de serviciu, existența unei sancțiuni anterioare nestinse, în conformitate cu prevederile art. 86 alin. (1) lit.g), 206-211 Codul muncii, art. 11 alin.(1) lit. k) al Legii privind administrația publică centrală de specialitate, precum și pct. 9 al Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății Muncii și Protecției Sociale, s-a dispus

de a aplica sancțiune disciplinară dlui Eduard Patice, sub formă de concediere din funcția de director al Centrului pentru achiziții publice centralizate în sănătate, din data de 15 iunie 2020; contabilitatea centrului pentru achiziții publice centralizate în sănătate va efectua calculele necesare și va achita toate drepturile salariale ce i se cuvin domnului Eduard Patice până la data concedierii. (...)

Cauzele civile care au drept obiect contestarea ordinului nr. 43-Pș1 din 13 martie 2020 cu privire la prelungirea anchetei de serviciu și suspendarea contractului individual de muncă și ordinului nr. 88-pș1 din 15 iunie 2020 prin care lui Eduard Patice i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de concediere se examinează la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, fiind stabilită competența judecătorilor specializați în materia contenciosului administrativ. Competența Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost stabilită prin Încheierea Curții de Apel din 09 noiembrie 2020.

C. Obiectul sesizării

Prezenta sesizare are drept obiect de examinare controlul constituționalității prevederilor de la art. 78 alin. (2) lit.a) din Codul muncii adoptat prin Legea Nr. 154 din 28-03-2003, publicat la 29-07-2003 în Monitorul Oficial Nr. 159-162 art. 648 în următoarea formulare:

(2) Contractul individual de muncă poate fi suspendat din inițiativa angajatorului: a) pe durata anchetei de serviciu, efectuate în condițiile prezentului cod.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

Norma supusă controlului de neconstituționalitate vizează în esență suspendarea de către angajator a raporturilor de muncă în cazul intentării unei proceduri disciplinare în privința salariatului. Astfel, sesizarea se referă la un ansamblu de elemente și principii constituționale și internaționale interconexe, care vizează dreptul la muncă, proporționalitatea restrângerii dreptului la muncă, precum și asigurarea tuturor garanțiilor unui remediu efectiv în justiție.

În opinia noastră norma legală supusă controlului de neconstituționalitate (art. 78 alin. (2) lit a) din Codul muncii) contravine prevederilor art. 43 combinat cu art. 1și art.23 din Constituție, art. 20 alin. (1), și art. 43 alin. (1) combinat art. 54 din Constituție, art. 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului.

Prevederile relevante ale Constituției (M.O., 1994, nr. 1) sunt următoarele:

Articolul 1. Statul Republica Moldova

(1) Republica Moldova este un stat suveran și independent, unitar și indivizibil.

(2) Forma de guvernământ a statului este republica.

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 20. Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 23. Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 43. Dreptul la muncă și la protecția muncii

(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

(2) Salariații au dreptul la protecția muncii. Măsurile de protecție privesc securitatea și igiena muncii, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim pe economie, repaosul săptămânal, concediul de odihnă plătit, restarea muncii în condiții grele, precum și alte situații specifice.

(3) Durata săptămânii de muncă este de cel mult 40 de ore.

(4) Dreptul la negocieri în materie de muncă și caracterul obligatoriu al convențiilor colective sînt garantate.

Articolul 54. Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Prevederile relevante din Codul muncii adoptat prin Legea Nr. 154 din 28-03-2003, publicat la 29-07-2003 în Monitorul Oficial Nr. 159-162 art. 648 sunt următoarele:

Articolul 78. Suspendarea contractului individual de muncă la inițiativa uneia dintre părți

- (2) Contractul individual de muncă poate fi suspendat din inițiativa angajatorului:
a) pe durata anchetei de serviciu, efectuate în condițiile prezentului cod.

Articolul 208. Modul de aplicare a sancțiunilor disciplinare

(2) În funcție de gravitatea faptei comise de salariat, angajatorul este în drept să organizeze și o anchetă de serviciu, a cărei durată nu poate depăși o lună. În cadrul anchetei, salariatul are dreptul să-și explice atitudinea și să prezinte persoanei abilitate cu efectuarea anchetei toate probele și justificările pe care le consideră necesare.

Prevederile relevante ale Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298-XIII din 24 iulie 1997) sunt următoarele:

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Prevederile relevante ale Pactului internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale (adoptat la 16 decembrie 1966, la New York și ratificat de Republica Moldova la 28 iulie 1990, prin Hotărârea Parlamentului nr. 217-XII) sunt următoarele:

Articolul 6

„1. Statele părți la prezentul Pact recunosc dreptul la muncă ce cuprinde dreptul pe care îl are orice persoană de a obține posibilitatea să-și câștige existența printr-o muncă liber aleasă sau acceptată și vor lua măsuri potrivite pentru garantarea acestui drept. [...]”

E. Argumentarea pretinsei încălcări a unui sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

Legea Supremă garantează la art. 43 oricărei persoane dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului. Corespunzător suspendarea contractului de muncă din inițiativa angajatorului constituie o restrângere a dreptului la muncă al salariatului prevăzut de articolul 43. Deoarece dreptul la muncă nu este unul absolut, acesta poate fi supus unor restrângeri, care care urmează a fi apreciate prin interpretare sistemică a alin.(2) și (4) ale art. 54 din Constituție. Corespunzător pentru a fi compatibilă cu art. 54 ingerința trebuie să fie prevăzută de lege, să urmărească un scop legitim prevăzut la alin.(2) și să fie proporțională situației care a determinat-o.

E.1 Condițiile de calitate a legii.

Pretinsa încălcare a art. 43 combinat cu art.1 și art. 23 din Constituție.

Articolul 1 alin. (3) din Constituție proclamă Republica Moldova ca un stat de drept și democratic. Exigențele statului de drept presupun asigurarea legalității, a securității juridice, interzicerea arbitrariului și accesul la justiție în fața instanțelor independente și imparțiale. (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, §41).

În acest context principiul legalității și al certitudinii juridice sunt esențiale pentru garantarea încrederii în statul de drept și constituie o protecție împotriva arbitrariului. Așadar, asigurarea și respectarea acestor principii obligă statul să edicteze într-o manieră clară și previzibilă normele adoptate. Adoptarea de către legiuitor a unor legi accesibile, previzibile și clare se impune și prin articolul 23 alin. (2) din Constituție, care stabilește obligația statului de a asigura dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle sale. Testul preciziei legii impune ca legea, în situațiile în care oferă o anumită marjă de discreție, să indice cu suficientă claritate limitele acesteia (cauza Silver și alții vs. Regatul Unit, hotărârea din 25 martie 1983, §80).

În practica sa constantă CEDO a reiterat că legea trebuie să fie atât accesibilă în mod adecvat cât și previzibilă, adică formulată cu suficientă precizie pentru a permite unui individ, dacă este nevoie cu consiliere adecvată, să își adapteze comportamentul (cauza Sunday Times vs. Regatul Unit (nr. 1) hot. din 26 aprilie 1979, § 49; cauza Milojević și alții vs. Serbia hot. din 30 ianuarie 2016, §62).

Pentru ca legea națională să îndeplinească aceste criterii trebuie ca aceasta să ofere un anumit nivel de protecție legală contra interferenței arbitrare a autorităților asupra drepturilor protejate de Convenție. În aspectele care privesc drepturi fundamentale, ar fi contrar regulilor statului de drept, a cărui existență constituie unul dintre principiile de bază ale unei societăți democratice, consacrată de Convenție, ca o posibilitate legală de a decide să fie acordată puterii executive în termenii unei puteri nelimitate. Pe cale de consecință, legea trebuie să indice cu suficientă claritate scopul oricărei puteri discreționare conferite autorității competente și maniere de exercitare (cauza Milojević și alții vs. Serbia din 30 ianuarie 2016, §. 63).

În speță, articolul 78 alin.(2) lit.a) Codul muncii, care în esență constituie o ingerință în dreptul la muncă al reclamantului, prevede ca unică condiție de suspendarea contractului individual de muncă inițierea unei proceduri disciplinare în privința salariatului, proces care la fel este lăsat la discreția și depinde de voința subiectivă a angajatorului. La caz Codul muncii nu prevede un termen de referință pe a cărei durată contractul poate fi suspendat. La fel nu limitează dreptul angajatorului de a prelungi suspendarea pentru un termen nedeterminat sau de a dispune efectuarea unei anchete de serviciu în afara prescripției sancțiunilor disciplinare. Totodată norma suspusă controlului nu prevede anumite criterii pe care angajatorul ar urma să le motiveze pentru ca actul de suspendare să capete un caracter obiectiv și previzibil. De asemenea, considerăm că prevederile legale contestate nu sunt redactate cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane să își corecteze conduita și să fie capabilă, cu consiliere

adecvată, să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea din acestea. Prin urmare, prevederile contestate induc incertitudine juridică, fiind astfel contrare și articolelor 1 alin.(3) și 23 alin. (2) din Constituție.

E.2 Proportionalitatea restângerii drepturilor reclamantului.

Pretinsa încălcare a art. 43 combinat cu art. 54 din Constituție.

Cu referire la scopul urmărit, admitem că la suspendarea contractului individual de muncă angajatorul urmărește protecția activității sale economice de eventualele acțiuni ilicite săvârșite de către angajatul supus anchetei disciplinare, ca o reflectare și un exercițiu liber a prevederilor art. 9, art. 46 și art. 127 din Constituție. Astfel în speță unicul criteriu pentru a stabili compatibilitatea art. 78 alin.(2) lit.a) cu prevederile art. 54 din Constituție este testul de proporționalitate, prevăzut de alin.(4) al normei indicate. Conform testului de proporționalitate, măsura luată trebuie să fie adecvată - să poată în mod obiectiv să ducă la îndeplinirea scopului, necesară - indispensabilă pentru îndeplinirea scopului, și proporțională - să asigure justul echilibru între interesele concrete pentru a fi corespunzătoare scopului urmărit.

În linii generale dreptul de a suspenda contractul individual de muncă pe durata anchetei de serviciu poate fi înțeleasă ca o măsură justificată, necesară protejării intereselor angajatorului, însă nu mai puțin relevant este că aprecierea acestei măsuri trebuie pusă în balanță cu drepturile și interesele salariatului ca parte la raportul de muncă. Dreptul la muncă al salariatului își are temeiul în însuși contractul individual de muncă și care se bucură de consacrare constituțională prin art. 43 din legea fundamentală.

La nivelul reglementărilor internaționale la care Republica Moldova este parte, dreptul la muncă este prevăzut de art. 6 pct. 1 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, care prevede că "statele părți la prezentul Pact recunosc dreptul la muncă ce cuprinde dreptul pe care îl are orice persoană de a obține posibilitatea să-și câștige existența printr-o muncă liber aleasă sau acceptată și vor lua măsuri potrivite pentru garantarea acestui drept". Deopotrivă, art. 23 pct. 1 din Declarația Universală a Drepturilor Omului stabilește că "orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii sale, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la ocrotirea împotriva șomajului", în timp ce art. 15 alin. (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene proclamă că "orice persoană are dreptul la muncă și dreptul de a exercita o ocupație aleasă sau acceptată în mod liber".

Este evident că raporturile de muncă presupun o subordonare a salariatului față de angajator, caracterizată prin executarea unei munci sub autoritatea acestuia. Tocmai de aceea salariatul trebuie să se bucure de garanții suficiente care să asigure că restrângerea exercițiului dreptului la muncă nu este rezultatul unor eventuale acțiuni abuzive ale angajatorului, favorizate de caracterul subiectiv al raportului de muncă și lipsa preciziei legii. Or, având în vedere lipsa unor criterii obiective, care să determine situația în care angajatorul poate dispune suspendarea contractului în temeiul art. 78 alin.(2) Codul muncii, nu sunt oferite suficiente garanții pentru ca această măsură să fie dispusă cu păstrarea unui raport proporțional între necesitatea protejării intereselor angajatorului, pe de o parte, și cea a drepturilor salariatului, de cealaltă parte. Astfel, în rezultatul efectuării

testului de proporționalitate susținem că prevederile art. 78 alin.(2) lit. a) Codul muncii sunt neconstituționale în raport cu prevederile art. 43 combinat cu art. 54 alin.(4) din Constituție.

E.3. Pretinsa încălcare a art. 20 din Constituție.

În aceeași ordine de idei susținem că, este încălcat dreptul prevăzut de art. 20 din Constituție, or nu se poate susține în mod temeinic nici posibilitatea unui remediu în justiție cu privire la legalitatea suspendării din funcție sau repararea eventualului prejudiciu suferit de salariat, atât timp cât judecătorul nu are la dispoziție instrumente necesare pentru a decide asupra contestațiilor formulate de reclamant care privesc, în speță, o eventuală conduită abuzivă a angajatorului. Astfel, la contestarea suspendării contractului individual de muncă judecătorul se află în imposibilitate de a examina proporționalitatea măsurii în coraport cu acțiunile angajatului. În lipsa altor elemente care sunt necesare a fi întrunite în asemenea cazuri, instanțele se limitează de a aprecia măsura suspendării doar la situația intentării procedurii disciplinare. Acest fapt condiționează o procedură formală în justiție fără o examinare a altor criterii care ar putea să denote abuzul angajatorului sau subiectivitatea suspendării.

Norma de la art. 78 Codul muncii urmează a fi aplicată și interpretată în corespundere cu art. 4, art. 8 din Constituție și art. 6 CEDO. Or, pentru a satisface prevederile articolelor menționate Codul muncii ar trebui să prevadă remedii efective pentru restabilirea dreptului încălcat și compensarea prejudiciilor suportate de către angajat. O formulare imprecisă a legii poate fi îndreptată dacă există suficiente garanții procedurale cum ar fi proceduri contradictorii derulate în fața unui organ independent care are posibilitatea să verifice exercitarea puterilor discreționare și să asigure că acestea nu sunt exercitate într-o manieră arbitrară (cauza *M. și alții vs. Bulgaria*, hot., 26 iulie 2011, §100). În practica sa Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că nu este suficient ca puterile discreționare, nelimitate în prevederile legale, să fie numai în mod formal subiect al verificării judiciare.

În acest sens fără stabilirea unor cerințe obligatorii în procesul de suspendare judecătorul nu exercită un control deplin al faptelor, persoana interesată fiind lipsită de dreptul de acces liber la un tribunal de plină jurisdicție (cauza *Silvester's Horeca SRL vs. Belgia* din 4 martie 2004). În cauza *Chevrol vs. Franța*, Curtea Europeană a reliefat că exercitarea deplinei jurisdicții de către o instanță presupune să nu renunțe la nici una din componentele funcției de a judeca. Aceasta trebuie să se bucure de plenitudine de jurisdicție, atât în ceea ce privește stabilirea faptelor, cât și aplicarea dreptului. Imposibilitatea de a se pronunța în mod independent asupra anumitor aspecte cruciale pentru soluționarea litigiului, cu care a fost sesizată, ar putea constitui o încălcare a art. 6 §1 din Convenția Europeană. Dreptul de acces la un tribunal, garantat de articolul 20 din Constituție și, respectiv, de articolul 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, trebuie să fie unul practic și efectiv, nu teoretic și iluzoriu. Efectivitatea dreptului în discuție reclamă ca persoanele să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act care constituie o ingerință în exercitarea drepturilor lor. Dreptul de acces la un tribunal include nu doar dreptul de a iniția o acțiune, ci și dreptul

la soluționarea cauzei de către un tribunal competent să se pronunțe asupra tuturor aspectelor de fapt și de drept (cauza Parohia Greco-Catolică Lupeni și alții v. România, hot. din 29 noiembrie 2016, § 86).

Considerăm că limitarea rolului instanței de judecată lipsește de substanță garanțiile dreptului la un proces echitabil, consacrat de articolele 20 din Constituție și 6 din Convenția Europeană.

În consecința argumentelor expuse solicităm Curții Constituționale declararea neconstituționalității normei de drept inclusă în Codul muncii la articolul 78 alin (2) lit. a) în formula „(2) Contractul individual de muncă poate fi suspendat din inițiativa angajatorului: a) pe durata anchetei de serviciu, efectuate în condițiile prezentului cod.”

F. Lista documentelor relevante.

Hotărârea nr. 6 din 03-03-2016 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 53 lit. c) din Legea nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și articolului 76 lit. g) din Codul muncii (suspendarea raporturilor de serviciu) (Sesizarea nr. 50g/2015)

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt veridice.

Locul: mun. Chișinău,

Data: 12 aprilie 2021

Baltag Verginia

Baltag

ÎNCHEIERE

20 aprilie 2021

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

Instanța de judecată compusă din:

Președintele ședinței, judecător

Alexei Maria

Grefier

Petrache Cristina

examinând în ședință publică, în procedură contencioasă, cererea de chemare în judecată înaintată de Patric Eduard împotriva Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al RM, intervenienți accesorii Centrul pentru achiziții publice și centralizate în sănătate, Antoci Ivan cu privire la anularea ordinului nr.23-PȘ1 cu privire la aplicarea sancțiunii din 12 februarie 2020, anularea ordinului nr.23-PȘ4 cu privire la efectuarea anchetei de serviciu din 12 februarie 2020, anularea ordinului nr.58Ș1 cu privire la prelungirea anchetei de serviciu din 13 aprilie 2020.

c o n s t a t ă:

La 10 martie 2020 reclamantul Patric Eduard, a depus cerere de chemare în judecată la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) împotriva Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al RM, persoană interesată Centrul pentru achiziții publice și centralizate în sănătate cu privire la anularea ordinului nr.23-PȘ1 cu privire la aplicarea sancțiunii din 12 februarie 2020 și anularea ordinului nr.23-PȘ4 cu privire la efectuarea anchetei de serviciu din 12 februarie 2020.

Prin încheierea judecătorului Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) din 12 martie 2020, a fost declinată competența judecătorului specializat în materie de contencios administrativ de la examinarea prezentei cauze.

Prin încheierea președintelui Judecătoria Chișinău din 27 martie 2020 cauza dată a fost redistribuită aleatoriu prin intermediul PIGD judecătorului specializat în materie civilă, pentru examinare.

Prin încheierea din 05 mai 2020 cererea de chemare în judecată nominalizată a fost acceptată în procedură și fixată ședința de judecată pentru mediere judiciară.

Prin încheierea Judecătoria Chișinău (sediul Centru) din 19 august 2020 s-a dispus conexarea într-un singur proces cauza civilă intentată la cererea depusă de Patric Eduard împotriva Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a RM, intervenienți accesorii Centrul pentru achiziții publice centralizate în sănătate, Antoci Ivan cu privire la anularea ordinului nr. 2-5817/20 (nr. PIGD 2-20034558-12-3-10032020-1) și cauza civilă nr.2-9350/20 (nr. PIGD 2-20047900-12-3-05052020-1) intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Patric Eduard împotriva Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a RM, intervenient accesoriu Centrul pentru achiziții publice centralizate în sănătate, Antoci Ivan cu privire la anularea ordinului, aflată în procedura judecătorului Alexei Maria, cu atribuirea numărului de dosar manual 2-5817/20 și a numărului PIGD 2-20034558-12-3-10032020-1.

Prin încheierea Judecătoria Chișinău (sediul Centru) din 17 noiembrie 2020, s-a admis cererea cu privire la transmiterea spre soluționarea conexării cauzelor civile.

Prin încheierea Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) din 09 decembrie 2020, a fost respinsă cererea reclamantului Patric Eduard cu privire la conexarea cauzelor într-un singur proces indicând că nu sunt aplicabile prevederile art. 187 din Codul de procedură civilă.

Dat fiind faptul că existau dubii referitor la competența Judecătoria Chișinău (sediul Centru) a fost dispusă transmiterea cauzei civile pentru soluționarea conflictului negativ, iar

prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2021 s-a constatat competența completului specializat în materie civilă de drept comun al competența Judecătorei Chișinău, la judecarea cauzei intentate la cererea de chemare în judecată înaintată de Patric Eduard împotriva Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al RM, intervenienți accesorii Centrul pentru achiziții publice și centralizate în sănătate, Antoci Ivan cu privire la anularea ordinului nr.23-PȘI cu privire la aplicarea sancțiunii din 12 februarie 2020, anularea ordinului nr.23-PȘ4 cu privire la efectuarea anchetei de serviciu din 12 februarie 2020, anularea ordinului nr.58Ș1 cu privire la prelungirea anchetei de serviciu din 13 aprilie 2020. (f.d.140-142)

Prin cererea formulată în cadrul ședinței de judecată din 13 aprilie 2021, de către reprezentantul reclamantului, avocatul Baltag Verginia, s-a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 78 alin. (2) lit.a) Codul muncii, și anume **contractul individual de muncă poate fi suspendat din inițiativa angajatorului pe durata anchetei de serviciu, efectuate în condițiile prezentului cod.**

În acest context, reprezentantul reclamantului consideră că, norma indicată mai sus contravine art.43 combinat cu art. 1 și art.23 din Constituție, art.20 alin.(1) și art.43 alin.(1) combinat cu art.54 din Constituție, art.6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului.

În ședința de judecată, reprezentantul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al RM nu s-a prezentat, instanța de judecată considerând cererea de amânare a ședinței de judecată ca fiind neîntemeiată.

Intervenienții accesorii Centrul pentru achiziții publice și centralizate în sănătate și Antoci Ivan fiind citați în mod legal nu s-au prezentat în ședința de judecată din motive necunoscute, iar soluționarea cererii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate fiind posibilă în lipsa acestora.

Analizând solicitarea formulată de către reprezentantul reclamantului privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată o admite, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 12¹ alin.(1), alin.(3) Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

În acest context, Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, a relevat următoarele: “82. [j]udecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. 83. Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.”

Din conținutul solicitării de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța reține că aceasta vizează următoarea normă: **art. 78 alin. (2) lit.a) Codul muncii, și anume**

contractul individual de muncă poate fi suspendat din inițiativa angajatorului pe durata anchetei de serviciu, efectuate în condițiile prezentului cod.

Totodată, instanța de judecată reține că, reprezentantul reclamantului consideră că, norma respectivă contravine art.43 combinat cu art. 1 și art.23 din Constituție, art.20 alin.(1) și art.43 alin.(1) combinat cu art.54 din Constituție, art.6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului.

În acest context, instanța de judecată menționează că, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, articolului 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

Astfel, sub aspectul verificării întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, instanța menționează că, normele vizate de către reprezentantul reclamantei constituie obiect al controlului de constituționalitate.

De asemenea, ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost solicitată de către reprezentantul reclamantului, iar normele vizate nu au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate.

Din aceste considerente, ținând cont că normele solicitate a fi supuse controlului de constituționalitate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei deduse judecării, având în vedere că judecătorul nu trebuie să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normei contestate, instanța de judecată admite solicitarea reprezentantului reclamantului și ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 78 alin.(2) lit.a) Codul muncii în partea sintagmei „ contractul individual de muncă poate fi suspendat din inițiativa angajatorului pe durata anchetei de serviciu, efectuate în condițiile prezentului cod”.

În conformitate cu art. 12¹, art. 269-270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

d i s p u n e:

Se admite cererea reprezentantului reclamantului – avocatul Baltag Virginia de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 78 alin.(2) lit.a) Codul muncii în partea sintagmei „ contractul individual de muncă poate fi suspendat din inițiativa angajatorului pe durata anchetei de serviciu, efectuate în condițiile prezentului cod”.

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere, copia cererii de chemare în judecată, copia cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate, pentru a fi examinată conform competenței.

Încheierea nu poate fi atacată cu recurs.

Președintele ședinței,
Judecător

Copia corespunde originalului.

Alexei Maria